

Интерес српске заједнице налаже СЛС-у да разреши дилему: да ли ће се упустити у немогућу мисију и рећи Тачију „не“ и приближити се заједничкој српској листи или ће остати средство за остварење националних интереса косовских Албанаца

Косовски избори требало је, а нису, да разреше политичку кризу у самопроглашеној псеудодржави, која је настала по сценарију твораца косовске независности. Међутим, креаторима кризе прети реална могућност да им се она отме контроли. Косовски избори нису донели оно што је по нечијој замисли требало - учвршћење позиције Хашима Тачија. Иронија је да су добили слабијег Тачија и ојачаног великоалбанског екстремисту Аљбина Куртија. За сада, косовски избори показали су само да су манипулације на гласачким местима у дреничком крају, Србици и Глоговцу, правазишле чак и западну толеранцију према овдашњим локалним специфичностима, бар кад су у питању Албанци.

Најмлађи парламентарни пројекат преживљава највећа искушења, не само због извештаја Дика Мартија, већ и због изборних манипулација. Први пут од 1999. године ореол жртве, праведника и миљеника озбиљно је потамнео.

Формирање власти у Приштини превасходни је проблем албанске политичке елите, али и дела међународне заједнице. Управо ових дана притисак међународне заједнице на албанске политичке субјекте расте. За сада без ефекта. Београд у тај део нити може, нити жели да се уплиће. Суштинско питање је шта су избори донели косметским Србима, посебно онима јужно од Ибра. Ништа ново: етнократију албанске већине, без наде да ће њихова свакодневна обесправљеност бити окончана. Срби су се нашли између наковња и чекића, Аљбина Куртија и Хашима Тачија. У таквој ситуацији, посебно пред дијалог, поставља се питање шта да чине оне српске странке које су учествовале на изборима. Мишљења сам да у овом тренутку морају да буду крајње опрезни и што даље од било какве комбинаторике у формирању владе. На крају, ови избори истерали су на чистац и пред Србе и Албанце Српску либералну странку. Тачију она служи као украс за "идиличну" мултиетничку слику Косова. СЛС је странка без идеологије, програма, кадрова, са позамашним средствима. Да ли може неко да замисли да СЛС каже Тачију, „не“, посебно сада када је он у нелагодној ситуацији? На Космету се зна, Тачију се „не“, никада не говори. Са друге стране, Срби јужно од Ибра знају како је Српска либерална странка дошла до гласова. На потемкиновским обећањима и краћи гласова, политичка будућност није извесна. Интерес српске заједнице налаже СЛС-у да разреши дилему; да

ли ће се упустити у немогућу мисију и рећи Тачију „не“ и приближити се заједничкој српској листи или ће остати средство за остварење националних интереса косовских Албанаца. Последице погрешне одлуке неће само осетити СЛС, већ ће и нашкодити виталним интересима српске заједнице на Космету.

Годинама се борим против деоба међу косметским Србима. Време подела и трвења мора да прође. Што пре, то боље. Различити политички ставови не смеју да представљају повод за поделе, али и витални интереси српске заједнице морају бити изнад сваког страначког и личног циља.

Баш због тога, представници Срба у такозваним косовским институцијама сада имају двоструко већу одговорност. Уколико буду у преговарачком тиму Приштине, представљаће само себе и Приштину. Ови избори рендгенски су показали у каквим различитим условима живе Срби на северу и они јужно од Ибра. Сходно томе и њихове реакције су биле предвидљиве. Мањи број Срба јужно од Ибра који је изашао на изборе, нико нема права да осуђује, јер живе под константним притиском косовских институција и у потпуном окружењу албанске већине.

Албанска политичка елита на овим изборима показала је, још једном, да не намерава да прекине агонију косметских Срба, већ наставља да манипулише њиховом несрећом. Управо из тог разлога јачаћемо државне институције, не само на Северу, већ пре свега јужно од Ибра, јер су Срби опстали само тамо где су оне биле присутне.

Усред косовског изборног процеса, објављен је извештај Дика Мартија, који је открио дуго скривано најтамније поглавље косовске драме. Београд инсистира да се истраже сви наводи из извештаја, не због предстојећих преговора, већ због истине, правде и дуга према жртвама. На крају и због будућих односа Срба и Албанаца. Мартијев извештај битно не утиче на процес формирања косовске владе, али га је у значајној мери успорио. Истовремено Мартијев извештај лидери косовских Албанаца користе као алиби за пролонгирање почетка дијалога. Ипак, у највећој мери његов почетак зависи од формирања косовске владе. Да се не лажемо: и од стрпљења међународне заједнице. Наше инсистирање да што пре започне дијалог засновано је на уверењу да статус кво, који тренутно влада на Космету, не одговара ни Албацима ни Србима.

Како рече један мој пријатељ Албанац: све ће бити боље кад са косовске политичке сцене оду чувари ратног наслеђа, дође или одлучније дигне глас умерена струја.

Слажем се са њим. До тада, једино решење и за Албанце и за Србе је у дијалогу. Разговараћемо и са Тачијем, а он нека инвентар свог пртљага из прошлости показује и доказује на суду.

(НИН)